



שאלון בחינה

בנושא:

מקוואות

מועד:

חשות התשפ"ה

סמל שאלון:

114.11.24

שיםו לב: יש לנווג על פי הנקודות לנבחן המופיעות בשאלון הבדיקה!

מועד חשוון התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכות מקווארות

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כז. אין להסביר על כל חלקי השאלה ייחדיו.
5. לשוממת לבכם: דף הטיווח לא ייבדק!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקית ההלכה. חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שייננה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות ש牒בך ל לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקית ההלכה. חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שייננה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות ש牒בך ל לבדוק.

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקית ההלכה.

דין טבילה בمعיין

- (1) מעינות המושכים ועירו בgomת המעין מים שאובים או בהמשכו, ועתה המים השאובים יתרים על מי המעין האם יפסל המעין מלטהר בזוחלי (במקומות הישנים שבו) ?
- (2) מעין שהוא כי סאה והשליכו לתוכו מים שאובים כי סאה האם נפסל לטהר בזוחלי ?
- (3) מעין המכיל פחות מארבעים סאה האם כשר לטבילה אישנה נמוכה בתוכו ?

דין פיסול שאובין

- (2) צינור המקלח למקום והמכתשת נתונה בצד, ספק מהצינור למקום וכשר ספק מהמכתשת למקום ופסול, האם המקום כשר לטבילה למאן דבר נפסול שאובים דרבנן ?

- ב) האם המקווה כשר לטבילה - למן דאמר פסול שאובים דאוריתא ?
ג) מהי דעת השולחן ערוך - בדין פסול שאובים האם הוא דאוריתא או דרבנן ? הבא הוכחה לזה מאחד מפסקיו השולחן ערוך ?

טבילה כלים

- 3) איתא בתוספתא (פרק ה הלכה י) "הטביל בו יורה, הרי זו טמאה מפני שהמים מקלחין, כיצד הוא עושה מוריידה דרך פיה, והופכה ומטבילה ומעלה אותה דרך שלוליה".
- א) הבא את שני ביורוי הראשונים מדוע שלא יורידה דרך שלוליה ?
ב) האם ניתן להורידו דרך צדה של יורה לכתילה, והאם בדיעבד עלתה לה טבילה ?
ג) מהו החשש להעלotta דרך פיה ?

דין תליה ונאמנות הגוי

- 4) שתי מקוואות שיחסרים ארבעים סאה, בשניהם י"ט סאה, ונפלו שלושה לוגין לאחד מהם, ונודע להיכן, ושוב נפלו שלושה לוגין ולא נודע לאיזה, ושוב הושלמו שניהם לארבעים סאה על ידי מי גשמי - האם נתלה שgem בפעם השנייה והמקווה השני יהיה כשר ?
- ב) שני מקוואות שאין בהם ארבעים סאה ונפלו שלשה לוגין לתוך אחד מהן - ואין ידוע לאיזה מהם נפלו, ואחר כך ירדו גשמי ונתמלאו שניהם, האם מותר לטבול באחד מהם לכתילה ובדיעבד - דהא קיימת לו "ספיקא דרבנן לקולא" ?
- ג) מקווה בבעלות גוי ומפתח בידו וטובלות בו ישראליות וועלות לגוי שכר, המשגיח בדק את המקווה בבורך ומוצא שהוא בבור כ"א סאה מי גשמי בלבד, בערב נבדק המקווה ונמצא מלא באربعים סאה הגוי טוען שהמים באו דרך המשכה האם יש נאמנות לגוי דהא "ספיקא דרבנן לקולא" ?

נותפים שעשאן זוחליין

- 5) איתא במשנה (מקוואות ה, ה) : "ונוטפים שעשאן זוחלין סומך אפילו מקל אפילו קנה אפילו זב וזבה יורד וטובל דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר כל דבר שהוא מקבל טומאה אין מזחילין בו".
- א) הבא ג' ביורוי הראשונים בפירוש "נותפים שעשאן זוחלים" ?
ב) למי מון הביאורים פסק השולחן ערוך ?
ג) כמו איזה תנאי נפסק בשולחן ערוך ?

דין המשכה

- 6) מים שאובים התערבו במים גשמי כשרים וייחדיו עולים לארבעים סאה וכעת המשיכם בכך להעלותם מפיסולם :



- א) כיצד דין כשהרוב שאובים ? הבא את דברי הראשונים בביאור "שאובה שהמשיכוה כולה" !
- ב) כיצד דין כעשרים סאה ומשהו מי גשימים והשאר מים שאובים ?
- ג) כיצד דין לכתילה ובדיudit, כשהמשיכם על גבו של כלי שלם שחברו לקרקע ? או על גבי רצפת אבני شيء בולעת ?

טבילה בכלים

- 7) א) קבעו לבול עץ בקרקע, ולסוף חקק בו בית קיבול (לא נקב בדפנות הכלוי) האם כשר לטבילה, והאם יפסול מי גשימים שעברו בתוכו מדין שאובים ?
- ב. כלי תלוש, שנקבעו כשיור נקב ולסוף קבעו בקרקע (שו"ע רא, ז), האם ניתן לסתמו לפני קביעתו בקרקע בסיד או ב gypsum או בצרורות בכדי שהמים לא יזחלו ?
- ג. אם לא סתמו קודם קודם שקבעו בקרקע - האם ניתן לסתום את הנקב לאחר שקבע את הכלוי בקרקע בستימה מעלייטה או חישינן שיחזור הכלוי לפיסולו על ידי סטימה מעלייטה ?

שינוי המים

- 8) א) ייו אדום בשיעור שלושה לוגין נפל מחבית למוקוה חסר – האם נפסל המקווה מדין שאוב, מדין שינוי טעם או ריח. או צבע ?
- ב) שלושה לוגין חסר כל שהוא והתערב בהם כל שהוא חלב, והשלימו לי לוגין, ולא השתנה צבע המים ושוב נפל הכלל למוקוה חסר האם המקווה נפסל ?
- ג) מוקווה שתבלו בו כלים מלוכלכים ומהמת כן השתנה צבע המים האם נפסל ?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשונית ופסקת ההלכה.

השכה

- 9) מוקווה הפסול מן התורה ובצדו מוקוה כשר – וביניהם כותל המפסיק, קיימת לו דשיעור נקב ההשכה כשהנקב באמצע הכותל הוא כשופרת הנוד :
- א) מה הוא שיעור קוטר שופרות הנוד, הלכה למעשה .
- ב) כשהכותל נסדק כל שהוא מצד לצד – האם הנקב מצטרף לערב את שתי מוקוואות ?
- ג) כשהנקב בשפת הכותל למעלה מה שיעור ההשכה ?

חזקת מקוואות וזהליין

- 10) א) מקווה שהוחזק להיות פעמיים מחייב ארבעים סאה ופעמיים מתמעט ומגיע לפחות מארבעים סאה – וטבלה בו האישה ולא נבדק בשעת הטבילה ולאחר זמן בדקו והמצאו שהוא בו ארבעים סאה האם יש להכשיר את הטבילה, שהרי כשר לפני ?
- ב) באופן שהמקווה לא הוחזק להיות מימיו מתמעטין כל כך שיעמדו על פחות מארבעים סאה אלא מתמעטין עודין עומדים על ארבעים סאה – וטבלה האישה ולא בדקו בשעת הטבילה – אלא בבדיקה לאחר זמן נמצא חסר האם אמרין הרי חסר לפני ?
- ג) במקרים דלעיל אם עשויים להתחסר (מחמת סדק) עד פחות מארבעים סאה או מעל ארבעים סאה אלא שקדום הטבילה נבדק והיה מכיל ארבעים סאה, האם ניתן הוראה לפסול את הטבילה מצד זהליין כשהזחילה ניכרת וכשאינה ניכרת ?

עומק המים

- 11) א) מקווה ארבעים סאה שמיימי מותפשיין ואיינו יכול להתקשות במים, האם ניתן לקבץ את המים במקום אחד על ידי שייתנו לוחות ברזל המקבילים טומאה מרבע רוחות עם נקב לשופרת הנוד ?
- ב) מה הוא המינימום של עומק המים ביחס לגוף הטובל - בצד שהתבילה תהיה לכתילה ?
- ג) באופן שהמים נמכרים מהנדרש ואין אפשרות לתיקן – האם עדיף שהאישה תדחה טבילתתה או שתטבול בשכיבה או שתטבול בעמידה בצורת אלכסון ? נמק !

12) כמה שאלות מבית ההוראה :

- א) נשים הדורשות להתקלח באמבטיה בבית המרחץ אחרי הטבילה לפני שיילכו לביהם. ונשאלת, האם יש לבניית אפשרות זאת ? הבא את טעםם של המתירים וטעםם של האוסרים – וכייז הוכרע ?
- ב) האם מותר לאישה לטבול בחמי טבריה ?
- ג) שלג שהובא בכלי שלם בשיעור ארבעים סאה, והורק לבור טבילה ריק - וכעת הופשיר עצמו, האם מותר לטבול למי שלג שאוב לאחר שהופשיר ?